

2. Вайн Х. Как научиться играть в футбол: Школа технического мастерства для молодых / Пер. с итал. / Х. Вайн. – М.: Terra-Спорт, Олимпия Пресс, 2004. – 244 с.
3. Парамонова Л.А. Дошкольное и начальное образование за рубежом: история и современность: учебное пособие / Л.А. Парамонова, Е.Ю. Протасова. – М.: Академия, 2001. – 240 с.
4. Степаненко В.М. Теорія і методика викладання футболу / В.М. Степаненко. – Переяслав-Хмельницький: СПД Кузьмичова Р.Ю., 2010. – 210 с.
5. Шамардин В.Н. Система подготовки юных футболистов: учебное пособие / Шамардин В.Н. – Днепропетровск: Пороги, 2001. – 104с.

ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ

Хлібкевич Сергій

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

В статті проаналізовано сучасні тенденції підготовки майбутнього вчителя фізичної культури до дослідницької діяльності у вищому педагогічному навчальному закладі на засадах компетентнісного підходу. Досліджено педагогічні аспекти формування дослідницької компетентності компетентності майбутнього вчителя фізичної культури.

Ключові слова: компетентність, компетентнісний підхід, дослідницька діяльність, дослідницька компетентність.

Особливе місце в роботі вчителя фізичної культури займає дослідницька діяльність. Адже цілеспрямований педагогічний вплив на організм і особис-тість учня загалом можливий лише за умови вивчення його потенційних можливостей. Тому ефективна професійна діяльність учителя фізичної культури вимагає:

- дослідження фізичного розвитку, фізичної підготовленості і функціонального стану школярів;
- вивчення класу, групи учнів;
- спостереження й аналізу уроків;
- підбору адекватних засобів і методів навчання;
- аналізу власної діяльності і досвіду роботи колег;
- апробації ефективності різних режимів м'язової діяльності;
- планування уроків і спортивного тренування в секціях;
- визначення доступних навантажень для учнів під час виконання різних за характером та Інтенсивністю фізичних вправ;
- оцінки динаміки показників фізіологічних функцій, оперативних і кумулятивних ефектів, досягнутих унаслідок фізичних навантажень [1].

Розрізняють три різновидності педагогічних досліджень у фізичному вихованні:

- методичні роботи, які не ставлять за мету виявлення законів. До таких робіт можна віднести, наприклад, вивчення досвіду роботи педагогів;

- науково-методичні, які ставлять за мету пошук нових шляхів реалізації завдань фізичного виховання (методів, засобів, форм) і відтворення в експерименті відомих закономірностей;

- науково-дослідні роботи, які присвячуються вивченню широкого кола питань, що виходять за межі методики навчання та виховання і можуть вирішувати проблеми техніки виконання фізичних вправ, управління процесом фізичного виховання, економіки фізичного виховання та спорту тощо.

Для проведення дослідження формується методика, яка є його своєрідною програмою (планом), що народжується в процесі попереднього опрацювання досліджуваної проблеми. Вона включає:

- вибір теми і формулювання назви. Вибір теми переважно продиктований практикою і повинен віддзеркалювати потреби суспільства та розвиток галузі, а формулювання назви має чітко відображати сенс дослідження і бути лаконічним;

- розробку гіпотези і визначення завдань дослідження. Гіпотеза (передбачення результату) розробляється на основі узагальнення досвіду, інтуїції та аналізу існуючих наукових фактів, описаних у літературі. Завдання конкретизують дослідження, і кожне з них представляє сторону проблеми, що підлягає вивченню. Кількість завдань залежить від тривалості дослідження і його складності;

- підбір досліджуваних. Характерною рисою педагогічних досліджень є те, що вони порівняльні. При цьому порівнювати можна: експериментальні і контрольні групи, те, що є сьогодні з тим, що було раніше, зі стандартами. Порівняльність дослідження ставить певні вимоги до обстежуваних, а саме: вони повинні добровільно брати участь у дослідженні і бути, за можливості, зрівнені (ідентичні) за віком, статтю, фізичним розвитком і підготовленістю, професійною діяльністю, тощо; з ними повинні працювати одні й ті ж особи. Проте абсолютне зрівняння неможливе. Важко зрівняти учасників дослідження за інтелектуальними можливостями, характерами, настроєм. Тому, підбираючи їх, керуються законом великих чисел, який твердить, що сукупна дія великого числа випадкових факторів приводить до результату, майже незалежного від випадку.

- вибір методів дослідження. Визначаючи методи дослідження, до них висувають такі вимоги: методи повинні відповідати завданням дослідження, вони повинні бути інформативними, стійкими до впливу несприятливих факторів, адекватними явищу, що вивчається, та надійними (тобто дослідження може бути повторене тим же, або Іншим

експериментатором з тими ж або Іншими учнями). Обраний метод може бути поєднаний з фізіологічними методами та методами психологічного аналізу, зберігши за собою провідну функцію, ним має досконало володіти експериментатор.

Педагогічні методи дослідження у фізичному вихованні поділяють на чотири групи.

1. Методи одержання ретроспективної інформації, які полягають в аналізі літературних джерел, документальних матеріалів, опитування.

2. Методи організації навчально-виховного процесу в дослідних групах: експериментальний, контрольний, індивідуальний. За їх допомогою вирішують педагогічні завдання.

3. Методи збору поточної інформації: педагогічний аналіз і оцінка, хронометрування, контрольні дослідження (тестування), аналіз поточної документації, опитування (анкета, бесіда, інтерв'ю), реєстрація техніки виконання вправ, стенографування. За допомогою цих методів одержується інформація про результати педагогічної діяльності до її початку, в ході та по закінченні повного циклу педагогічного процесу.

4. Методи математичної обробки одержаних внаслідок дослідження даних, за допомогою яких виявляють наявність зрушень, їхню величину та достовірність [2].

Названі групи методів тісно пов'язані між собою, тому не застосовуються ізольовано, а лише в сукупності. Тут головною є група методів організації навчально-виховного процесу, інші обслуговують дослідження.

Література:

1. Ашмарин Б.А. Теория и методика педагогических исследований в физическом воспитании / Б.А. Ашмарина – М.: ФиС, 1978. – 222 с.
2. Круцевич Т.Ю. Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического воспитания / Т.Ю. Круцевич. – К., 1999. – 230 с.

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА ФАКУЛЬТЕТІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ВУЗУ

Хорошевський Вадим

Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Науковий керівник – канд. пед. наук, доц. Свєртнєв О.А.

Розглядаються шляхи підвищення ефективності підготовки вчителів фізичної культури на факультеті фізичного виховання у педагогічному вузі.

Ключові слова: педагогічна діяльність, навчально-виховний процес, самотійна робота, мотиваційна сфера особистості.